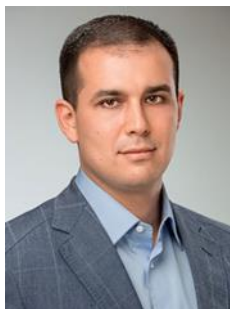

УДК 342+351.86

DOI: 10.31733/2078-3566-2023-4-43-48

Каміль ПРИМАКОВ[©]
кандидат юридичних наук
(м. Дніпро, Україна)

ОРГАНИ ПРАВОПОРЯДКУ ЯК СУБ'ЄКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Досліджено роль та значення органів правопорядку як суб'єктів забезпечення національної безпеки. На підставі аналізу законодавства та діяльності органів правопорядку розглянуто окремі аспекти визначення ролі та місця органів правопорядку в системі суб'єктів забезпечення національної безпеки. Звертається увага на те, що у системі суб'єктів національної безпеки органи правопорядку становлять систему взаємодіючих і взаємопов'язаних між собою суб'єктів, що виконують спеціальні і суміжні завдання у сфері забезпечення національної безпеки. Акцентується увага на тому, що поняття «суб'єкт забезпечення національної безпеки» включає поняття «органи правопорядку як суб'єкти забезпечення національної безпеки». Обґрунтовується теза: незважаючи на те, що система органів правопорядку та органів сектору безпеки і оборони між собою різняться, важливо усвідомлювати, що суб'єкти забезпечення національної безпеки мають все ж являти собою цілісну ефективно взаємодіючу систему. Тому розірвання зв'язків між елементами цієї системи, здійснення реформ в одній сфері без урахування проблем в іншій галузі діяльності всіх суб'єктів тощо може призвести до відсутності ефективності і злагодженості функціонування всієї системи. Аргументовано, що поточні та перспективні проблеми, пов'язані із забезпеченням національної безпеки, свідчать про те, що ефективна діяльність органів правопорядку у цій сфері залежить від злагодженої діяльності всіх суб'єктів забезпечення національної безпеки у межах єдиної нормативно визначеної системи. Саме тому має бути створений єдиний механізм координації діяльності всіх суб'єктів забезпечення національної безпеки та виконання ними взаємозалежних функцій. Робиться висновок, що для забезпечення сталості та ефективності функціонування органів правопорядку у сфері забезпечення національної безпеки акцент слід зробити на розвитку всієї системи управління сектором безпеки та оборони, взаємодії та контролю між усіма суб'єктами цього сектору, складовим елементом якого є органи правопорядку.

Ключові слова: безпека, національна безпека, органи правопорядку, правоохоронні органи, суб'єкти національної безпеки, взаємодія, забезпечення, координація.

Постановка проблеми. Важливою стратегічною функцією держави є забезпечення національної безпеки, що реалізується через уповноважені органи та інститути, що відповідно до законодавства наділені різним обсягом повноважень. У сучасних умовах такі питання, як зростання ризиків і загроз національній безпеці, поява нових викликів, практичне забезпечення національної безпеки, адекватне і своєчасне реагування набувають ще більшого значення. Саме тому нагальною є необхідність удосконалення системи суб'єктів забезпечення національної безпеки, що стає можливим лише при удосконаленні правового регулювання їхньої діяльності, побудові та закріпленні їхньої оптимальної структури, функціонального розподілу повноважень.

На сьогодні неоднозначність структури, завдань і цілей суб'єктів забезпечення національної безпеки, а також дублювання їхніх функцій і потреба в їх чіткому розподілі є проблемами, що не дозволяють досягти оптимальних результатів у забезпеченні національної безпеки держави. Тому удосконалення інституційної системи та функцій суб'єктів забезпечення національної безпеки є і актуальним завданням для керівництва держави, і умовою для адекватної протидії загрозам національній безпеці. 11 травня 2023 р. Президент України затвердив Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки [1]. Цим нормативно-правовим актом органи правопорядку виділено в окрему групу

© К. Примаков, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-2349-8599>

k_zpd@dduvs.in.ua

суб'єктів та затверджено комплекс заходів із їх реформування. У зв'язку з чим обраний напрям дослідження органів правопорядку як суб'єктів забезпечення національної безпеки є актуальним і своєчасним.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Питання забезпечення національної безпеки висвітлювалися у наукових працях таких вчених, як В. Антонов [2], О. Вонсович [3], В. Безега [4], О. Бортнікова [5], А. Головка [6], І. Доронін [7], Т. Мироненко [8], В. Ліпкан [9], В. Ліпінський [10], С. Кузніченко [11], В. Смолянчук [12], Р. Чорний [13], П. Ясиновський [14] та ін. Поряд із цим сучасні виклики та загрози у сфері національної безпеки, процеси реформ [1; 15-17] обумовлюють необхідність дослідити органи правопорядку як суб'єктів забезпечення національної безпеки, що у науковій літературі зроблено недостатньо.

Метою статті є визначення ролі органів правопорядку у забезпеченні національної безпеки на підставі аналізу чинного законодавства та практики його реалізації.

Викладення основного матеріалу. Органи правопорядку в ході збройної агресії російської федерації проти України зіштовхнулись із безпрецедентними викликами у своїй діяльності, насамперед безпековими, на які довелося оперативно реагувати. Серед них – організаційні та інші проблеми, що вплинули на здатність органів правопорядку ефективно виконувати свої функції із забезпечення національної безпеки України в низці аспектів. Президент України наголошує, що органи правопорядку мають посилити свій стратегічний та операційний потенціал із метою належного виконання функцій, визначених законодавством України [1].

Закон України «Про національну безпеку України» до суб'єктів її забезпечення відносить: 1) сили безпеки – правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, сили цивільного захисту та інші органи, на які Конституцією та законами України покладено функції із забезпечення національної безпеки України; 2) сили оборони – Збройні Сили України, а також інші утворені відповідно до законів України військові формування, правоохоронні та розвідувальні органи, органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, на які Конституцією та законами України покладено функції із забезпечення оборони держави [18]. При цьому згаданий вище Указ Президента України до органів правопорядку відносить органи прокуратури, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державного бюро розслідувань, Бюро економічної безпеки України, Служби безпеки України та Державної митної служби України [1].

Отже, наведене дозволяє констатувати, що, по-перше, у законодавстві суб'єкти забезпечення національної безпеки розмежовуються на сили безпеки і сили оборони, а також на суб'єкти забезпечення національної безпеки і органи правопорядку. По-друге, маючи важливі завдання та функції у сфері забезпечення національної безпеки, органи правопорядку є складовим елементом системи суб'єктів національної безпеки. При цьому слід враховувати те, що поняття «суб'єкт забезпечення національної безпеки» охоплює поняття «органи правопорядку як суб'єкти забезпечення національної безпеки». І для того, щоб з'ясувати співвідношення цих понять та місце органів правопорядку в системі суб'єктів забезпечення національної безпеки, варто визначити місце органів правопорядку в загальній системі суб'єктів національної безпеки.

У науковій літературі суб'єктів реалізації державної політики в тій чи іншій сфері поділяють на суб'єктів загальної компетенції, галузевої компетенції та спеціальної компетенції. До суб'єктів загальної компетенції у сфері забезпечення національної безпеки можна віднести Верховну Раду України, Президента України, органи місцевої влади. До суб'єктів галузевої компетенції можна віднести тих, що спеціально створені для забезпечення національної безпеки, а саме Службу безпеки України, розвідувальні та контррозвідувальні органи, Збройні Сили України тощо. До суб'єктів міжгалузевої компетенції належать: Національна поліція, Державна прикордонна служба України, прокуратура та ін.

Проведений аналіз дозволяє дійти висновку, що органи правопорядку є суб'єктами галузевої та міжгалузевої компетенції. Водночас, на нашу думку, все ж таки інституціональна побудова структури суб'єктів забезпечення національної безпеки має бути чіткою, без поділу на суб'єкти національної безпеки та органи правопорядку. Насамперед це потрібно для створення дієвої системи національної безпеки і суб'єктів її

забезпечення. Без чіткої інституціональної побудови системи суб'єктів забезпечення національної безпеки не можна ефективно управляти нею, оперативно реагуючи на нові виклики та загрози.

Отже, в системі суб'єктів національної безпеки органи правопорядку становлять систему взаємодіючих і взаємопов'язаних між собою суб'єктів, що виконують спеціальні і суміжні завдання у сфері забезпечення національної безпеки. Такі завдання вони здійснюють в єдиному напрямі – протидіяти загрозам і викликам у сфері національної безпеки і усувати їх.

Органи правопорядку у сфері забезпечення національної безпеки забезпечують низку ключових функцій, спрямованих на забезпечення ефективного захисту національних інтересів держави та її громадян. Із-поміж основних функцій цих органів можна виділити такі.

По-перше, стратегічне прогнозування і планування, що є важливим елементом у системі забезпечення національної безпеки і однією з важливих функцій органів правопорядку. Здійснення стратегічного прогнозування та тактичного планування спрямоване на визначення цілей і завдань у напрямі протидії викликам і загрозам національній безпеці, слугує «дорожньою картою» для діяльності і розвитку органів правопорядку у цій сфері.

По-друге, крім стратегічного прогнозування і планування, органи правопорядку у сфері забезпечення національної також здійснюють активне моніторингове спостереження за зовнішніми та внутрішніми загрозами безпеки. Вони вивчають усі наявні та потенційні загрози та ідентифікують сфери, що можуть бути особливо уразливими. Це дозволяє своєчасно виявити нові тенденції і деякі ризики, що виникають у глобальному та регіональному контекстах і впливають на стан національної безпеки держави.

По-третє, важливим аспектом діяльності органів правопорядку у сфері забезпечення національної безпеки є сприяння розвитку та забезпечення стійкості економіки держави. Ці органи враховують економічні аспекти при розробці стратегій безпеки та здійснюють заходи для захисту важливих економічних сфер від поточних загроз.

По-четверте, також важливими функціями органів правопорядку у сфері забезпечення національної безпеки є протидія корупції, участь у створенні глобальної системи безпеки на міжнародному рівні і інтеграція в загальноєвропейський простір, забезпечення безпеки всередині держави, на державному та митному кордонах тощо.

Безумовно, вказані функції не можуть здійснюватися ефективно без налагодженої взаємодії та координації діяльності між органами правопорядку у сфері забезпечення національної безпеки.

Незважаючи на те що система органів правопорядку та органів сектору безпеки і оборони між собою різняться, важливо усвідомлювати, що суб'єкти забезпечення національної безпеки мають все ж являти собою цілісну ефективно взаємодіючу систему. Тому розірвання зв'язків між елементами цієї системи, здійснення реформ в одній сфері без урахування проблем в іншій сфері діяльності всіх суб'єктів тощо може призвести до відсутності ефективності і злагодженості у функціонуванні всієї системи.

Очевидно, що діяльність органів правопорядку у сфері забезпечення національної безпеки має певні особливості, що обумовлені спеціальними завданнями та функціями конкретного правоохоронного органу. Наприклад, забезпечення безпеки на державному кордоні покладається на Державну прикордонну службу України, публічного порядку та безпеки – на органи Національної поліції тощо. Але, виконуючи завдання із забезпечення національної безпеки, органи правопорядку доповнюють одне одного, формуючи при цьому єдину організаційно-функціональну структуру.

З іншого боку, поточні та перспективні проблеми, пов'язані із забезпеченням національної безпеки, свідчать про те, що ефективна діяльність органів правопорядку у цій сфері залежить від злагодженої діяльності всіх суб'єктів забезпечення національної безпеки у межах єдиної нормативно визначеної системи. Саме тому має бути створений єдиний механізм координації діяльності всіх суб'єктів забезпечення національної безпеки та виконання ними взаємозалежних функцій.

Успішне виконання завдань щодо забезпечення національної безпеки України багато в чому залежить від організації та здійснення міжгалузевого управління. Вітчизняний науковець С. Кузніченко цілком слушно зараховує до таких систем, по-

перше, системи із запобігання й реагування на надзвичайні ситуації воєнного характеру; по-друге – із запобігання й реагування на надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру (включно з надзвичайними ситуаціями кримінального та некримінального характеру); по-третє – із запобігання й реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру [11, с. 308; 19, с. 78].

Висновки. Отже, проблеми забезпечення національної безпеки органами правопорядку та подальшого реформування останніх лежать у площині розвитку і функціонування всієї системи суб'єктів забезпечення національної безпеки. Для забезпечення сталості та ефективності функціонування органів правопорядку у сфері забезпечення національної безпеки акцент слід зробити на розвитку всієї системи управління сектором безпеки та оборони, взаємодії та контролю між усіма суб'єктами цього сектору, складовим елементом якого є органи правопорядку, окреслені в Указі Президента України № 273/2023 від 11.05.2023. При цьому важливим, як нам убачається, є забезпечення розвитку ефективної співпраці та стратегічних комунікацій між усіма суб'єктами забезпечення національної безпеки. Важлива взаємодія та обмін інформацією між усіма суб'єктами забезпечення національної безпеки сприяє вчасному виявленню та реагуванню на загрози та виклики. Постійне вдосконалення та реагування на сучасні виклики допомагають забезпечити захист і благополуччя нації в умовах військової агресії та інших загроз.

Важливою складовою розвитку системи органів правопорядку у сфері забезпечення національної безпеки є забезпечення високої професійної кваліфікації, правової культури та національної правосвідомості. Постійне навчання, стимулююча система мотивації, належні умови матеріально-технічного забезпечення, ефективна система протидії корупції допомогатимуть формуванню професійних кадрів у цій сфері і успішному реагуванню на загрози і виклики.

Список використаних джерел

1. Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки : Указ Президента України від 11.05.2023 № 273/2023. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/2732023-46733>.
2. Антонов В. О. Конституційно-правові засади національної безпеки України : монографія. Київ : ТАЛКОМ, 2017. 576 с.
3. Вонсович О. С. Національна безпека України в умовах сучасних геополітичних змін. *Науковий вісник Дипломатичної академії України*. 2017. Вип. 24(2). С. 18–24.
4. Безега В. В. Характеристика адміністративно-правового статусу Національної поліції як суб'єкта сектору безпеки і оборони. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 3. С. 121–127. URL : <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.3.20>.
5. Бортнікова О. Г. Методологія інституціонального підходу в державному управлінні у контексті забезпечення національної безпеки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2012. № 12. С. 101–104.
6. Головка А. А. Громадянське суспільство як суб'єкт протидії загрозам національній безпеці в інформаційній сфері : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 21.01.01 / Нац. ін-т стратег. дослідж. Київ, 2019. 20 с.
7. Доронін І. М. Національна безпека України в інформаційну епоху: правові аспекти : монограф. Київ : ТОВ Видавничий дім «АртЕк», 2019. 434 с.
8. Мироненко Т. Є. Проблеми розвитку стратегії національної безпеки України. *Приватне та публічне право*. 2017. № 2. С. 26–31.
9. Ліпкан В. А. Національна безпека України : монограф. Київ : Кондор, 2013. 437 с.
10. Ліпінський В. В. Застосування стандартів НАТО при створенні систем захисту інформації в сфері національної безпеки. *Телекомунікаційні та інформаційні технології*. 2018. № 3. С. 88–93.
11. Кузніченко С. О. Становлення та розвиток інституту надзвичайних адміністративно-правових режимів в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Кримськ. юрид. ін-т Одеськ. держ. ун-ту внутр. справ. Сімферополь, 2010. 463 с.
12. Смолянчук В. Ф. Системні засади національної безпеки України. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія : Політологія*. 2018. № 2. С. 107–126.
13. Чорний Р. Л. Поняття, система та кримінально-правова характеристика складів злочинів проти основ національної безпеки України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2021. 42 с.
14. Ясиновський П. В. Кримінальна відповідальність за перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Ін-т вивчення проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України.

Харків, 2018. 21 с.

15. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України»: Указ Президента України від 25.03.2021 № 121/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>.

16. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки»: Указ Президента України від 28.12.2021 № 685/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069#>.

17. Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії інформаційної безпеки на період до 2025 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.03.2023 № 272-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/272-2023-%D1%80#Text>.

18. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.

19. Талалай Д. В., Щербина Л. І. Сили та засоби забезпечення національної безпеки України. *Південноукраїнський часопис*. 2019. № 4. Ч. 1. С. 74–79.

Надійшла до редакції 18.09.2023

References

1. Pro Kompleksnyi stratehichnyi plan reformuvannya orhaniv pravoporiadku yak chastynu sektoru bezpeky i oborony Ukrainy na 2023–2027 roky [On the Comprehensive Strategic Plan for the Reform of Law and Order Bodies as a Part of the Security and Defense Sector of Ukraine for 2023–2027]: Указ Президента України від 11.05.2023 № 273/2023. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2732023-46733>. [in Ukr.].

2. Antonov, V. O. (2017) *Konstytutsiino-pravovi zasady natsionalnoi bezpeky Ukrainy* [Constitutional and legal principles of national security of Ukraine]: monohraf. Kyiv: TALKOM. 576 p. [in Ukr.].

3. Vonsovyeh, O. S. (2017) *Natsionalna bezpeka Ukrainy v umovakh suchasnykh heopolitychnykh zmin* [National security of Ukraine in the conditions of modern geopolitical changes]. *Naukovyi visnyk Dyplomatychnoi akademii Ukrainy*. Issue. 24(2), pp. 18–24. [in Ukr.].

4. Bezeha, V. V. (2020) *Kharakterystyka administratyvno-pravovoho statusu Natsionalnoi politzii yak subiekta sektoru bezpeky i oborony* [Characteristics of the administrative and legal status of the National Police as a subject of the security and defense sector]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. № 3, pp. 121–127. URL: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.3.20>. [in Ukr.].

5. Bortnikova, O. H. (2012) *Metodolohiia instytutsionalnogo pidkhodu v derzhavnomu upravlinni u konteksti zabezpechennia natsionalnoi bezpeky* [Methodology of the institutional approach in public administration in the context of ensuring national security]. *Investysii: praktyka ta dosvid*. № 12, pp. 101–104. [in Ukr.].

6. Holovka, A. A. (2019) *Hromadianske suspilstvo yak subiekt protydii zahrozam natsionalnoi bezpetsi v informatsiinii sferi* [Civil society as a subject of countering threats to national security in the information sphere]: avtoref. dys. ... kand. polit. nauk: 21.01.01 / Nats. in-t strateh. doslidzh. Kyiv. 20 p. [in Ukr.].

7. Doronin, I. M. (2019) *Natsionalna bezpeka Ukrainy v informatsiinu epokhu: pravovi aspekty* [National security of Ukraine in the information age: legal aspects]: monohraf. Kyiv: TOV Vydavnychiy dim «ArtEk». 434 p. [in Ukr.].

8. Myronenko, T. Ye. (2017) *Problemy rozvytku stratehii natsionalnoi bezpeky Ukrainy* [Problems of the development of the national security strategy of Ukraine]. *Pryvatne ta publichne pravo*. № 2, pp. 26–31. [in Ukr.].

9. Lipkan, V. A. (2013) *Natsionalna bezpeka Ukrainy* [National security of Ukraine]: monohraf. Kyiv: Kondor. 437 p. [in Ukr.].

10. Lipynskiy, V. V. (2018) *Zastosuvannia standartiv NATO pry stvorenni system zakhystu informatsii v sferi natsionalnoi bezpeky* [Application of NATO standards in the creation of information protection systems in the field of national security]. *Telekomunikatsiini ta informatsiini tekhnolohii*. № 3, pp. 88–93. [in Ukr.].

11. Kuznichenko, S. O. (2010) *Stanovlennia ta rozvytok instytutu nadzvychainykh administratyvno-pravovykh rezhymiv v Ukraini* [Formation and development of the institute of emergency administrative and legal regimes in Ukraine]: dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.07 / Krymsk. yuryd. in-t Odesk. nats. un-tu vnutr. sprav. Simferopol. 463 p. [in Ukr.].

12. Smolianiuk, V. F. (2018) *Systemni zasady natsionalnoi bezpeky Ukrainy* [System principles of national security of Ukraine]. *Visnyk Natsionalnogo universytetu «Iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho»*. Seriya: *Politolohiia*. № 2, pp. 107–126. [in Ukr.].

13. Chorni, R. L. (2021) *Poniattia, systema ta kryminalno-pravova kharakterystyka skladiv zlochyniv proty osnov natsionalnoi bezpeky Ukrainy* [The concept, system and criminal-legal characteristics of crimes against the foundations of national security of Ukraine]: avtoref. dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.08 / Khark. nats. un-t vnutr. sprav. Kharkiv. 42 p. [in Ukr.].

14. Yasinovskii, P. V. (2018) *Kryminalna vidpovidalnist za pereshkodzhannia zakonnoi diialnosti zbroinykh syl Ukrainy ta inshykh viiskovykh formuvan* [Criminal liability for obstructing the

lawful activities of the armed forces of Ukraine and other military formations] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.08 / In-t vyvchennya problem zlochynnosti im. akad. V. V. Stashysa NAPrN Ukrainy. Kharkiv. 21 p. [in Ukr.].

15. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 25 bereznia 2021 roku «Pro Stratehiu voiennoi bezpeky Ukrainy» [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated March 25, 2021 «On the Military Security Strategy of Ukraine»] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 25.03.2021 № 121/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>. [in Ukr.].

16. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 15 zhovtnia 2021 roku «Pro Stratehiu informatsiinoi bezpeky» [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated October 15, 2021 «On Information Security Strategy»] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 28.12.2021 № 685/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069#>. [in Ukr.].

17. Pro zatverdzhennia planu zakhodiv z realizatsii Stratehii informatsiinoi bezpeky na period do 2025 roku [On the approval of the plan of measures for the implementation of the Information Security Strategy for the period until 2025] : rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30.03.2023 № 272-r. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/272-2023-%D1%80#Text>. [in Ukr.].

18. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy [On national security of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 21.06.2018. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>. [in Ukr.].

19. Talalai, D. V., Shcherbyna, L. I. (2019) Syly ta zasoby zabezpechennia natsionalnoi bezpeky Ukrainy [Forces and means of ensuring national security of Ukraine]. *Pivdenoukrainskyi chasopys*. № 4. Part 1, pp. 74–79. [in Ukr.].

ABSTRACT

Kamil Prymakov. Law enforcement bodies as actors of ensuring national security. The article examines the role and significance of law enforcement agencies as subjects of ensuring national security. On the basis of the analysis of legislation and the activities of law enforcement agencies, certain aspects of determining the role and place of law enforcement agencies in the system of subjects of national security are considered. Attention is drawn to the fact that in the system of national security entities, law enforcement agencies represent a system of interacting and interconnected entities that perform special and related tasks in the field of ensuring national security. The article focuses on the fact that the concept of «subject of ensuring national security» includes the concept of «law enforcement agencies as subjects of ensuring national security». It is justified that despite the fact that the system of law enforcement agencies and security and defense sector agencies differ from each other, it is important to realize that the subjects of ensuring national security should still represent a coherent and effectively interacting system. Therefore, severing ties between the elements of this system, implementing reforms in one area without taking into account problems in another area of activity of all subjects, etc., can lead to a lack of efficiency and coherence of the functioning of the entire system. It is argued that the current and prospective problems related to ensuring national security indicate that the effective activity of law enforcement agencies in this area depends on the coordinated activity of all subjects of ensuring national security within the framework of a single normatively defined system. That is why a single mechanism for coordinating the activities of all subjects of ensuring national security and their performance of interdependent functions should be created. It is concluded that in order to ensure the stability and efficiency of the functioning of law enforcement agencies in the field of ensuring national security, emphasis should be placed on the development of the entire system of management of the security and defense sector, interaction and control between all subjects of this sector, a constituent element of which are law enforcement agencies.

Keywords: *security, national security, law and order bodies, law enforcement agencies, national security entities, interaction, provision, coordination.*